

FIȘA

Pentru evaluarea gradului de risc și măsuri de siguranță necesare pentru victimele violenței domestice

I. Istoricul violenței						
Nr.	Factor de risc	Categorie de risc/descriere	Observații	DA	NU	Nu raspunde
1.	Cu cine locuiește victima?					
2.	Unde se află agresorul în momentul discuției?					
3.	Există minori sau persoane aflate în îngrijire? Unde sunt în momentul discuției	Pentru fiecare persoană aflată în îngrijire se va preciza vârsta				
4.	Descrieți ultimul incident de violență	Ce s-a petrecut, tipul de violență, tipul de lovituri dacă este cazul, dacă s-au folosit obiecte sau arme. Vă rugat să precizați unde se aflau copiii în timpul incidentului și dacă au fost abuzați, sub ce formă.				
5.	Au existat acte de violență domestică anterioare?	În toate studiile despre factorii de risc în violența domestică, violența anterioară este considerată cel mai comun factor de risc. Poate fi luată în considerare orice formă de manifestare a violenței domestice (a se vedea art. 4 din Legea nr. 217/2003), indiferent dacă aceasta poate fi sau nu dovedită printr-un document: de exemplu certificat medico-legal, ordin de protecție, plângere prealabilă, certificat medical.				

6.	Au existat acte de violență asupra copiilor/altor membri ai familiei?	<p>În mod frecvent, violența domestică se poate extinde și spre alți membri ai familiei, inclusiv copiii/vârștii/persoanele cu dizabilități. Preocupările inițiale legate de siguranța unui copil/persoană vulnerabilă pot dezvălui un tipar de violență mult mai extins în familie. Copiii/persoanele vulnerabile pot fi folosite de agresor ca metodă de manipulare emoțională și control asupra victimei.</p> <p>Există dovezi că riscul pentru copiii afectați de violență nu este conștientizat în mod real de către victimă. Drepturile copilului și măsurile care să le asigure protecția sunt preocupări care trebuie realizate concomitent de către practicianul implicat în evaluarea riscului.</p>				
7.	Agresorul a manifestat comportament violent generalizat față de terți (în afara familiei)?	<p>Agresorii implicați în situații de violență domestică manifestă adesea atitudini și comportamente generale anti-sociale și folosesc violența și în afara sferei domestice.</p> <p>Violența în afara familiei indică tendința generală de a manifesta un comportament violent și asupra oricăror altor persoane și poate spori riscul atât pentru victimă cât și pentru specialiștii care intră în contact cu agresorii.</p>				
8.	În trecut a fost emis un ordin de protecție provizoriu/ordin de protecție, pe numele agresorului?	<p>În cazurile în care se constată de către instituțiile abilitate că există dovezi privind confirmarea situațiilor de violență domestică, pentru asigurarea protecției imediate sau pe termen mediu a victimei împotriva agresorului poate fi emis un unu ordin de protecție provizoriu de către organelle de poliție/ordin de protecție de către instanța judecătorească competentă.</p>				
9.	Agresorul a încălcat, în trecut, un ordin de protecție provizoriu/ordin de protecție?	<p>Încălcarea ordinului de protecție provizoriu/ordinului de protecție emis de către instituțiile competente se manifestă prin nerespectarea de către agresor a interdicțiilor/măsurilor dispuse față de persoana acestuia (interzicerea contactului cu victima, menținerea unei distanțe de apropiere față de victimă etc.), reprezintă un factor de risc și este asociată cu o creștere a riscului de violență în viitor.</p>				

II. Formele și tiparul violenței

Nr.	Factor de risc	Categorie de risc/descriere	Observații	DA	NU	Nu raspunde
10.	Actele de violență au crescut în severitate și/sau se manifestă mai frecvent?	Pe parcursul unei relații, frecvența și severitatea actelor de violență pot crește gradual. Creșterea severității și frecvenței actelor violente este unul dintre cei mai importanți factori de risc în ceea ce privește agresiune severă care poate conduce la vătămări grave și la un potențial deces.				
11.	În actele de violență agresorul a folosit arme/amenințarea cu arme?	Utilizarea armelor sau amenințarea cu arme sunt factori semnificativi de risc de violență severă și cauzatoare de deces. În violența domestică, trebuie luate în considerare toate armele, inclusiv armele de foc sau arme albe (cuțite, topoare, furci etc.) și alte obiectele periculoase ce pot fi folosite ca instrumente care provoacă vătămări. Deținerea unei arme de foc de către agresor, prin prisma profesiei pe care o desfășoară reprezintă un alt factor de risc major care trebuie să fie luat în considerare.				
12.	Agresorul a manifestat comportament de control și de izolare a victimei?	Comportamentul prin care agresorul exercită control asupra victimei (verificarea în mod repetat a telefonului personal, verificarea conturilor bancare, e-mail-uri, relații cu familia și prietenii, modulul cum se îmbracă, locuri frecventate, îngrijirea posibilității de a avea un loc de muncă, acte de gelozie etc.) este perceput ca un factor semnificativ de risc de violență repetată și posibil deces. Izolarea victimei este o strategie comună majorității agresorilor și poate lua forme severe mergând până la privarea de libertate (sechestrarea victimei în locuință).				
13.	Victima a fost urmărită/hărțuită?	Urmărirea/hărțuirea victimei este asociată violenței grave și letale împotriva femeilor/persoanelor vulnerabile din proximitatea acestora și împreună cu atacuri fizice, este asociată în mod semnificativ cu vătămări grave și foarte grave cum ar fi tentativa de omor și omorul.				
14.	Au existat manifestări de violență sexuală (viol sau viol marital) asupra victimei?	Violența sexuală este parte a violenței domestice împotriva femeilor. În cazul femeilor care sunt agresate sexual există probabilitate mai mare de rănire severă și de abuz repetat în violența domestică.				

15.	Victima a fost amenințată cu moartea? Au existat forme de șantaj/constrângeri?	Experiința practică arată că violența severă este adesea precedată de amenințări care pot viza viața victimei, a persoanelor apropiate acesteia, copiilor, animalelor de companie. Constrângerea poate lua forme diferite, inclusiv căsătoria forțată.				
16.	Au existat tentative de strangulare, sugrumare asupra victimei?	Strangularea și sugrumarea sunt forme foarte periculoase de violență domestică; statisticile internaționale arată că aproximativ jumătate din victimele femeii decedate ca urmare a violenței domestice au fost supuse la o tentativă de strangulare/sugrumare în anul anterior morții lor.				

III. Factori de risc legați de comportamentul agresorului						
Nr.	Factor de risc	Categorie de risc/descriere	Observații	DA	NU	Nu raspunde
17.	Agresorul prezintă probleme legate de consumul de alcool, droguri, medicamente, jocuri de noroc/video?	Deși numeroase dependențe ale agresorilor cum ar fi consumul de droguri alcool, medicamente, jocuri de noroc/video nu reprezintă cauze și nici justificări pentru violența domestică împotriva femeilor, acestea pot constitui factor de risc crescut și de severitate a violenței.				

18.	Agresorul manifestă comportament de posesivitate, gelozie extremă, alte atitudini dăunătoare?	Gelozia și posesivitatea extremă sunt, de asemenea, asociate cu violența severă. În plus, comportamentul autoritar și atitudinile patriarhale/tradiționale ale agresorilor, cum ar fi concepte foarte rigide despre onoarea masculină sau onoarea familiei și sentimentul de posesie asupra femeii poate avea impact ridicat asupra riscului.				
19.	Agresorul are probleme legate de sănătatea mentală, au existat amenințări cu suicid din partea agresorului?	Problemele de sănătate mentală ale agresorilor, diferite boli psihice, inclusiv depresia, sunt asociate cu un risc crescut de violență repetată și severă. Amenințările cu comiterea de suicid și starea de sănătate mentală problematică sunt factori de risc pentru cazuri de ucidere a femeilor, urmate de sinuciderea agresorului. Statisticile internaționale arată că în 32% dintre cazurile de omor cu victime femei, agresorul comite suicid după fapta de omor.				
20.	Agresorul prezintă manifestări de stres economic?	Schimbările în starea financiară a agresorului și șomajul acestuia sunt puternici factori de risc în cazuri de omor cu victime femei și au legătură cu conceptele despre masculinitate și rolul tradițional de întreținător al familiei.				
IV. Percepția victimei asupra riscului						
Nr.	Factor de risc	Categorie de risc/descriere	Observații	DA	NU	Nu raspunde
21.	Victimei îi este frică pentru propria persoană și pentru alții? De ce anume se teme?	Cercetările arată că există o corelație puternică între autoevaluarea riscului de către victimă și utilizarea în fapt a violenței de către agresor. Cu toate acestea, unele victime pot minimaliza și subestima violența domestică. Într-un studiu despre uciderea femeilor victime ale violenței domestice realizat de către Campbell et al (2003) aproximativ jumătate dintre victime nu percepuseră existența riscului ca agresorul să le omoare.				

V. Factori agravanți

Nr.	Factor de risc	Categorie de risc/descriere	Observații	DA	NU	Nu raspunde
22.	A intervenit separarea/divorțul sau după caz au existat discuții prealabile cu privire la acestea?	Separarea/divorțul sau după caz existența discuțiilor prealabile cu privire la acestea, sunt percepute ca factori de risc semnificativ pentru vătămare severă și omor.				
23.	Părintele agresor are contactul cu copiii/ se mențin relațiile personale ale copilului cu părintele agresor?	După separare/divorț, conflictele legate de contactul cu copiii/menținerea relațiilor personale ale copilului cu părintele agresor sunt frecvente și adesea prezintă un risc crescut de repetare a violenței atât pentru femeie, cât și pentru copii.				
24.	Existență integrați în familie copil/copii proveniți din alte relații/căsătorii?	Factorii de risc de violență domestică includ prezența copilului/copiilor proveniți din alte relații/căsătorii.				
25.	Au existat acte de violență în timpul sarcinii? Dar ulterior, asupra copiilor?	O pondere importantă din cazuistica de violență domestică își are debutul în timpul sarcinii. Exercitată în timpul sarcinii, violența prezintă risc de vătămare severă și mortală atât pentru femeia victimă, cât și pentru copilul nenăscut. Femeile însărcinate sunt supuse unui risc mai mare atât în ce privește violența minoră, cât și violența gravă decât femeile care nu sunt gravide.				

VI. Suport social

1	Familia	<p>Rudele victimei la care aceasta poate apela pentru depășirea unei situații de risc și vulnerabilitate. (ex. mamă, tată, frate, soră, veri, unchi, mătuși, copii majori). Tipul de suport care poate fi acordat de către aceștia:</p> <ul style="list-style-type: none">- găzduire temporară a victimei și/sau copiilor;- păstrarea unui bagaj de urgență a victimei/documentelor victimei;- sprijin financiar;- sprijin emoțional;- acompaniere în efectuarea unor demersuri necesare, după caz, pe lângă instituțiile competente, respectiv poliție, instanță, servicii de sănătate, servicii de medicină legală, servicii publice de asistență socială;- apel de urgență la poliție sau liniile de urgență pentru sesizarea situației de violență domestică.	
2	Vecini/Prieteni	<p>Identificare persoane resursă din vecinătatea locuinței victimei/prieteni.</p> <p>Tipul de suport care poate fi acordat de către aceștia:</p> <ul style="list-style-type: none">- găzduire temporară a victimei și/sau copiilor;- păstrarea unui bagaj de urgență a victimei/documentelor victimei;- sprijin financiar;- sprijin emoțional;- acompaniere în efectuarea unor demersuri necesare, după caz, pe lângă instituțiile competente, respectiv poliție, instanță, servicii de sănătate, servicii de medicină legală, servicii publice de asistență socială;- apel de urgență la poliție sau liniile verzi de urgență pentru sesizarea situației de violență domestică.	

Recomandări de urgență privind planul de siguranță personală		
1	Siguranța locuinței	Dacă victima nu mai locuiește cu agresorul, măsuri de securizare a accesului, de monitorizare a locuinței etc.
2	Siguranța copiilor, măsuri de siguranță pentru prevenirea răpirii copiilor de către agresor, precauții legale pentru siguranța copiilor	Măsuri concrete în funcție de specificul situației: asigurarea unui mediu securizant pentru copii, identificarea unor scenarii posibile în care copiii pot fi în pericol.
3	Siguranța la locul de muncă	Identificarea unor persoane resursă care să fie informate și care să aibă un scenariu de risc, securizarea traseului victimei de la și către locul de muncă.
4	Siguranța în alte locuri-școală, grădiniță	Identificarea unor persoane resursă la școală/grădiniță care să fie informate și care să aibă un scenariu de risc pentru protejarea minorului: diriginte, învățător, paznic.
5	Siguranța în cazurile în care femeia continuă să locuiască împreună cu partenerul abuziv	În cazul în care nu s-a dispus emiterea unui ordin de protecție provizoriu, victimei i se vor prezenta posibile soluții de prevenire a riscului de repetare a situației de violență domestică. (ex. construirea unui scenariu privind solicitarea de ajutor din partea unui vecin/prieten/rudă/poliție).
6	Siguranța în cazurile în care femeia părăsește agresorul	Victima va fi informată în legătură cu etapele necesare pregătirii pentru separare: menținerea secretă a intenției de a părăsi agresorul față de acesta și față de rude/prieteni, identificarea unui adăpost sigur, identificarea unui alt loc de muncă, identificarea unor soluții de continuitate a educației copiilor, pregătirea unui bagaj de siguranță și a documentelor personale ale victimei/copilului acesteia.
7	Siguranța în situații periculoase	Victima va fi informată în legătură cu minime măsuri de siguranță în situații de pericol: - acompanierea de către o persoană de încredere în vederea efectuării unor demersuri necesare, după caz, pe lângă instituțiile competente, respectiv poliție, instanță, servicii de sănătate, servicii de medicină legală, servicii publice de asistență socială; - efectuarea unor scenarii privind apelarea de urgență de către victimă/altă persoană a organelor de poliție sau a liniilor verzi de urgență pentru sesizarea situației de violență domestică.
8	Solicitarea unor măsuri legale de protecție	Victima va fi informată cu privire la posibilitatea emiterii unui ordin de protecție provizoriu/ordin de protecție, servicii sociale destinate victimei (servicii de zi cu diferite tipuri de consiliere, servicii rezidențiale cu găzduire pe perioadă determinată), măsuri/servicii destinate agresorului.

Factori de risc legați de victimă			
<i>*Se va indica dacă victima prezintă gânduri/ tentative de suicid; gânduri/ tentative de a ucide agresorul; sarcină în evoluție; naștere recentă; probleme de sănătate mentală/ consum de substanțe, starea de izolare socială; dependența financiară de agresor etc</i>			
Ce dorește victima să facă? Implicare activă			
<i>*Se va indica opțiunea victimei în legătură cu demersurile pe care le consideră necesare după ce a primit informațiile și consiliere din partea reprezentanților SPAS/ DGASPC</i>			
Observații/ Recomandări			
<i>*Se vor indica observațiile/recomandările reprezentanților SPAS/ DGASPC în urma evaluării gradului de risc din perspectiva acordării serviciilor sociale</i>			

Data:	Numele:	Semnătura
--------------	----------------	------------------

Total segmente aferente factorilor de risc:

	Istoricul violenței	Formele și tiparul violenței	Factori de risc legate de comportamentul agresorului	Percepția victimei asupra riscului	Factori agravanți
Factori de risc vizibili	Numar răspunsuri afirmative	Numar răspunsuri afirmative	Numar răspunsuri afirmative	Numar răspunsuri afirmative	Numar răspunsuri afirmative
Pentru evaluarea gradului de risc al victimelor violenței domestice din perspectiva acordării serviciilor sociale se vor lua în considerare încadrarea în următoarele CATEGORII DE RISC:					
Există minim un raspuns afirmativ la oricare dintre întrebările de la pct. 7,11,17? Dacă DA -categorie RISC CRECUT		Exista minim 5 răspunsuri afirmative la oricare dintre întrebările de la 1 până la 21. Dacă DA -categorie RISC CRECUT		Pentru NIVELUL DE RISC CRECUT, SPAS/DGASPC va asigura în mod obligatoriu informarea și orientarea victimei în ceea ce privește serviciile sociale existente pe raza localității/județului adecvate nevoilor acesteia în vederea furnizării serviciilor necesare pentru protecția acesteia.	
RISC MEDIU – minim 4 răspunsuri afirmative la oricare dintre întrebările de la 1 până la 21, exceptând întrebările de la pct. 7,11,17.				Pentru NIVELUL DE RISC MEDIU, SPAS/DGASPC va asigura în mod obligatoriu informarea și orientarea victimei în ceea ce privește măsurile de protecție de care aceasta poate beneficia din partea instituțiilor competente: ordin de protecție provizoriu, ordin de protecție, formularea unei plângeri prelabile, eliberarea unui certificat medico-legal, consiliere juridică în vederea separării de agresor.	

RISC SCĂZUT – minim un răspuns afirmativ la oricare dintre întrebările de la 1 până la 21, exceptând întrebările de la pct. 7,11,17.

Pentru NIVELUL DE RISC SCĂZUT, SPAS/DGASPC va asigura în mod obligatoriu informarea victimei cu privire la drepturile și măsurile de care poate beneficia potrivit legii nr. 217/2003 în special în ceea ce privește serviciile sociale de informare și consiliere a victimei în vederea prevenirii și combaterii violenței domestice.

Intervenție/ Plan general/Măsuri de urgență